

Лисенко Денис Сергійович, заступник начальника Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України

ОПЕРАТИВНА ОБСТАНОВКА ЯК ПЕРЕДУМОВА ВИБОРУ РЕЖИМУ ОПЕРАТИВНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ПІДРОЗДІЛАМИ СТРАТЕГІЧНИХ РОЗСЛІДУВАНЬ

Сучасний розвиток організованої злочинності, корупційних практик та транснаціональних кримінальних зв'язків зумовлює необхідність удосконалення механізмів оперативного обслуговування підрозділами стратегічних розслідувань відповідних об'єктів та ліній роботи, які закріплені за вказаним оперативним підрозділом. Ефективність такого обслуговування безпосередньо залежить від здатності оперативних підрозділів адекватно оцінювати стан оперативної обстановки та своєчасно адаптувати форми і методи діяльності до змін криміногенної ситуації та інших соціально-економічних параметрів, які потенційно можуть впливати на структуру, динаміку та інші важливі показники функціонування організованих злочинних угруповань, адже саме організація протидії організованим формам злочинної діяльності є пріоритетним завданням вказаних підрозділів Національної поліції України.

Необхідно наголосити, що категорія «оперативна обстановка» є однією із фундаментальних та базових категорій оперативно-розшукової діяльності, яка досліджувалась значною кількістю науковців [1; 2], зокрема й на рівні публікацій обмеженого доступу. Саме вона відображає фактичний стан криміногенних процесів, рівень активності злочинних угруповань, масштаби корупційних ризиків та ступінь впливу злочинних угруповань на соціально-економічні процеси та інші аспекти організації функціонування соціуму.

На узагальненому рівні, можна відзначити, що у діяльності підрозділів стратегічних розслідувань оперативна обстановка являє собою комплексну систему криміногенних, соціально-економічних, організаційно-управлінських та інформаційних факторів, які визначають характер загроз та можливості оперативного реагування. Зважаючи на викладене, у контексті агентурно-оперативної роботи підрозділів стратегічних розслідувань, можна відзначити, що стан оперативної обстановки – це інтегрована система криміногенних, соціально-економічних, організаційно-управлінських та інформаційних факторів, які характеризують рівень загроз з боку організованої злочинності та визначають необхідність застосування відповідного режиму оперативного обслуговування.

Структурними елементами оперативної обстановки виступають: по-перше, базові показники організованої злочинності (структура, динаміки, географія поширення тощо); по-друге, рівень корупційної інфраструктури, яка сформована діючими на території оперативного обслуговування організованими злочинними угрупованнями; по-третє, статус та межі поширення злочинного впливу лідерами кримінального середовища, які постійно проживають, або тимчасово перебувають на відповідній території оперативного обслуговування; по-четверте, стан кримінального впливу на економічні процеси; по-п'яте, рівень інформаційне забезпечення та обізнаності оперативного підрозділу; по-шосте, наявні реальні оперативні можливості, зокрема й оперативні позиції сформовані у середовищі та інфраструктурі організованої злочинності.

Практика роботи оперативних підрозділів свідчить, що залежно від стану оперативної обстановки керівниками оперативних підрозділів визначаються відповідні режими оперативного обслуговування, зокрема: по-перше, базовий (звичайний) режим передбачає підтримання постійного моніторингу криміногенної ситуації та накопичення оперативної інформації; по-друге, посилений режим застосовується за умов ускладнення оперативної обстановки та потребує збільшення інтенсивності оперативного впливу, зокрема й за рахунок активізації сформованих оперативних позицій; по-третє, спеціальний режим використовується в умовах різкого загострення криміногенної ситуації та передбачає максимальну концентрацію сил і засобів.

Вибір режиму оперативного обслуговування має здійснюватися виключно на підставі об'єктивної оцінки оперативної обстановки. Важливе значення мають індикатори її змін: а) активізація злочинних угруповань; б) формування на відповідній території чи за лінією роботи нових кримінальних ринків чи кардинальна трансформація моделі функціонування існуючих, зокрема, наприклад кримінального ринку наркотиків, які згідно проведеної оцінки із використанням методології SOCTA, зазнав суттєвих трансформацій у частині логістики та безпосередньо наркотичних засобів, які формують основну структуру такого ринку; по-третє, врахування наближеності відповідного регіону до зони безпосереднього ведення бойових дій тощо. Належна оцінка зазначених факторів дозволяє забезпечити своєчасний перехід від одного режиму оперативного обслуговування до іншого та підвищити ефективність використання оперативних можливостей.

Тож сучасні умови потребують широкого використання кримінального аналізу, ризик-орієнтованого підходу та прогнозування криміногенних процесів. Аналітична діяльність повинна бути спрямована не лише на оцінку поточного стану оперативної обстановки, а й на прогнозування її

майбутніх змін. Отже, перспективним напрямом розвитку підрозділів стратегічних розслідувань є впровадження адаптивної моделі оперативного обслуговування, сутність якої полягає у коригуванні режиму діяльності залежно від змін оперативної обстановки, що дозволяє забезпечити випереджувальний характер протидії організованій злочинності.

Підсумовуючи викладене, можна констатувати, що стан оперативної обстановки виступає ключовою передумовою вибору режиму оперативного обслуговування підрозділами стратегічних розслідувань. Від правильності її оцінки залежить ефективність використання сил і засобів, результативність оперативного впливу та своєчасність реагування на криміногенні загрози.

Список використаних джерел

1. Єфтеній В. В. Оперативна обстановка як передумова формування оперативних позицій підрозділами стратегічних розслідувань. *Юридичних науковий електронний журнал*. 2020. № 1. С. 311–314.

2. Лисенко А. М., Лисенко І. В. Характеристика оперативної обстановки за лінією протидії терористичній діяльності. *Вісник Луганського Державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2018. Вип. 3. С. 246–256.

Loputko Olena, Professor of the Language Studies Department of the National Academy of Internal Affairs, PhD in Pedagogics, Associate Professor;

Romanov Ihor, Professor of the Language Studies Department of the National Academy of Internal Affairs, PhD in Pedagogics, Associate Professor

CO-TEACHING OF THE FOREIGN LANGUAGES IN THE SYSTEM OF PROFESSIONAL SECURITY SECTOR PERSONNEL EDUCATION UNDER CONTEMPORARY CHALLENGES

The transformation of Ukraine's national security system under conditions of full-scale war, martial law, accelerated technological development, and active European integration has significantly redefined the priorities of professional education within the security and defense sector. Contemporary specialists in law enforcement, policing, border protection, and broader security institutions must possess not only highly developed professional and tactical competencies, but also communicative flexibility, analytical adaptability, intercultural awareness, and foreign language proficiency. In the present day security environment, foreign language competence, particularly English, should be regarded as a strategic professional instrument directly linked to operational interoperability, international cooperation, information exchange, participation in multinational initiatives, and institutional compatibility with European and Euro-Atlantic structures.

The growing strategic role of foreign language education is especially evident in the preparation of future officers and security professionals within higher educational institutions with specific learning conditions. In these institutions, foreign language training can no longer remain an isolated academic discipline aimed solely at linguistic development [1]. Instead, it must function as a professionally oriented educational component integrated with specialized disciplines, including law enforcement operations, tactical communication, crisis management, border security, criminal analysis, and public safety. Such an approach reflects both the practical demands of modern security service and the broader national strategy of strengthening institutional resilience through modernization of educational standards [4].

At the same time, the professional training of cadets in wartime conditions is complicated by multiple factors. Educational losses caused by disrupted secondary education, air raid interruptions, psychological instability, and unequal educational backgrounds significantly influence the initial level of learners. In many cases, cadets entering specialized institutions demonstrate language proficiency levels considerably lower than formally expected, often corresponding to A1 – A2 levels instead of B1–B2. Combined with regimented schedules, service-related duties, limited instructional time, and fluctuating motivation, these factors require innovative pedagogical solutions capable of intensifying learning outcomes while maintaining professional relevance.

The scientific discourse surrounding co-teaching and integrated foreign language instruction demonstrates a growing recognition of interdisciplinary educational models as effective instruments for professional competence development. International scholars such as B. Badiali and N. Titus emphasize that co-teaching enhances learning outcomes through collaborative pedagogical design, allowing students to acquire knowledge more effectively in multidimensional educational environments [5, p. 74]. A. Chanmugam and B. Gerlach [6] focus on co-teaching as a mechanism for improving instructional effectiveness and preparing learners for complex professional contexts through integrated expertise. R. Villa, J. Thousand, and A. Nevin [7] substantially expand this perspective by classifying practical co-teaching models and demonstrating their adaptability across educational settings, particularly in competency-based instruction. Within the Ukrainian academic context, researchers increasingly underline the strategic significance of foreign language education in the modernization of professional training for specialists in institutions with specific learning conditions. Ukrainian scholars such as O. Mamonova and O. Balanaieva [4] and the authors themselves [2] highlight that the professional preparation of future security sector personnel must incorporate innovative pedagogical approaches capable of combining